

SZÉKELY-UDVÁRHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
UDVÁRHÉLYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVÁRHÉLYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRÉRCZYKÖZ EGYLETE ÉS AZ UDVÁRHÉLYMÉGYEI ÁLTALÁNOS
TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Éves 6 frt. Féléves 3 frt. Negyed-
éves 1 frt. Papok, tanítók, és községi elöljárók egész évre
8 frt. A hímző-egylet tagjai, községi és körjegyzők 2 frt.
60 kr. — Egy példány ára 5 kr.
Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Feliratok megküldésére kérés nélkül.
BETECN PÁL.

Hirdetési dírték: 100 szög minden sor 2 kr., azonnali 1 kr.
Hirdetési dírték: 100 szög minden sor 2 kr., azonnali 1 kr.
Hirdetési dírték: 100 szög minden sor 2 kr., azonnali 1 kr.
Hirdetési dírték: 100 szög minden sor 2 kr., azonnali 1 kr.

SZERKEZVÉNYSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETECN PÁL

lánygyónomjára és könyvtárára (Könyvtár), hogy minden a hivatkozott intézmények, elöljárók és hirdetések intézkedések.
Készítők nem tartanak vissza.

A mi szociálisumunk

(Visszatérő Derszi János és a mi szociálisumunk megjelölt
„Vance szociális helyei”-re, az elöljáróknak és a városi
közösségnek.)

(GK. folyóirat)

S most azt kérdeim, vajon e leány volt-e
szolgálati eljén elkövetett hibáinak oka, vagy a
rosa, igazságtalan bírásmód?

És hány van ilyen?

Mondhatom, hogy kisebb-nagyobb mérték-
ben mindenki eszedem olyan volt.

De ezzel egyfeljleg azt is elmondhatom,
hogy nemek 13 éves cselekdőt asszony korom
alatt egyetlen egy olyan eszedem volt, a kire
azon érzéssel gondolok, a milyen érzést a rosa
cseled emléke vált ki az emberben s ez egyért
is szűnő lesem felelősség, kis jótanács helyett
rossza tanították az alig 15 éves fiatal leányt.

És nincs okom tagadni azt sem, hogy én
mindig kevesebb bírt adok cseledeknek, mint a
mekkorát a hozzá hasonló minőségű cseledek-
nek rendszeren fizetni szoktak. De elmondhatom
azt is, hogy tölem mindenkinek, mint kétszáz-
szony meg a szon kívül a megfizető kis bért
meg is szoktam fizetni a mit szavaimmal becsu-
létezésére igyekszem hitni, nem pedig a szid-
dás érzi sz tempio rut eszközeire ösztökélni
munkára.

Azon kívül sokam sem szoktam megengedni,
hogy cseledeknek bírt is megfizetni, tisztessé-
gesen kifejezésül illesse, hanem ha bármilyen hibá-
ban érte mondja el nekem vagy garázdáljak is
mi tudni fogunk mindig rendre utasítani, mások
hozzájárulása nélkül is.

Hanem, ha nem engedem, hogy nem illő
kifejezést engedjen meg magának valaki leány-
cseledekkel szemben: így ugyan sem szoktam
a legkisebb, a legmegbecsültebb, pirulása
okot adó szóval soha egyikeket sem illetni, mert
ha olyan az a cseled, hogy a kisebbítő, bántó

szó okkal réz fér; akkor nem tartom; ha réz
nem fér; réz nem mondhatom soha.

Igy azért elmondhatom, hogy majd min-
dig becsületet, jó eszedem volt; s van most is
egy, ki a folyó békére olyan bérleki mellett
maradt meg, hogy: *sa megnagy lérem nem
ridék ról, annyi jótanács is elég lesz.*

Sulyos, nagybeteg a cseled-dag, a melynek
felmérletekcor mindig a Székely-Udvárhely 1897.
november hó 21-én megjelent számában Derszi
Jósef ur által felmerített dolgot; annak eszmé-
re, hol többek közt így szól: „A jó cselednek
nőgyeltek a leányescelek ügyét munkarend-
kének venni, vasárnap délutánoként legalább
nekik való felolvasásokról és tanításokról gon-
doskodni...” Ezenbe jut, mondom, de
szent meggyőződéseim, hogy a nőgyeltek olyan-
szerű belecselekedése annak erősebb bér lehet;
melyet a nehéz betegségű felgyógyult ádó-
nok renddel az orvos, hogy erősebbek s ezzel
együttal megvő a legyen a redőváltá-
dóimelől; de orvosszernek, hitem szerint, be-
nem válik.

Más orvosszer kell ide; gyökeres orvosiás
mindenek felett.

E betegségek melegségét kell felkeresni
otthon, a családi háztartásban s ott kezdeni a
gyógyítás nehé, de údvös mestereségét.

Nézetem szerint ugyancsak Derszi ur által
felmerített szombati este felolvasása s az abból
eredő megbeszélések, megvitatások nagyban
elősegítik a népet jogos önbecsüzetére
előreszteni, ha sulyosan kárthatna papja, tanít-
ója a kis csaláson elkezdve minden olyan
hibát, mely később erkölcsi ronoltságá-
hoznehet ki magától s ezt oly puritán szigorúság-
gal hajlandó végre a nép két vezére, pap és
tanító, hogy a legkisebb hibáit — a milyen egy
kis gyömbörlap és hasonló, először négy-
szemközött megindítással, másodsor nyilvános

megszármazással tisztán és a rosszesceledet-
tel s ha ez sem használ; akkor zárni kiakár fiatal,
akár öreg, akár férfi, akár nő a hiba elkövetőjét
— egy időre — a testületi körökből, mulatság-
ból, összejövetelekből kirethetetlenül.

Radikális kura, de hiszem, hogy csera
vezetne, csak volna a ki beadja eme keseri
orvosságot a népnek.

S így már otthon meg volna a fiatal-
tanítva arra, hogy becsületessé lenni kötelessé-
g, rossznak lenni szegény és megátalított
vagy maga után s ha mondom eme lista érzés-
el nem a nép gyermeke szolgálati; ha
hogy akkor következnek egy véghetetlen hatá-
sokhoz szernek a leadás, ha volna ki e szert
elkészítve és hozzá. Ez volna a gordiuszi csomó
felbontható; a Columbus tojás felállítója a cseled-
ügy tisztázása terén!

S ez lehetet legnagyobb joggal, magja a nép.
(Vége lesz.)

Köpeczy B.-né.

Nyugdíjigyezsület alkutalása.

Napok-Vasárnap, 1898. május 15.

Rég nem láttam, melyek érdekében nyilván-
ítottam, az, mióta a mostanában eme felváltott,
visszatértem Nap-Vasárnap, a Székely-Udvárhelyi Ipar-
osok és Kereskedők Nyugdíj Egyeztetője iránt, a
folyó év május 27-én megalkotott időségek elöljár-
sága és kiküldött szervező bizottság azért munkát vég-
zett, melyekről adatai tavaszközvetítésként lettek ki,
hogy a régi népköltözött emberként ismételt beérkezése.
8 május a huzag, tavaszközvetítésként lettek ki, a
hú 8 az dátumú 30 napos várakozásnak megalkotás.
A bizottság eme vállalt és kigéltetése a szon, több mint
300 maradványra helyre az egész városi körület meg
szon a Először a helyre tartott alkutálók gyűlése, ott
volt a városi kereskedők és iparos-családjának száma-
sok, továbbá a hivatalnokai és tanügyi karból is igen
sokan.

A gyűlésen Sz. Székely Péter szervező-bizottság
elnök, az eme megalkotás és alkutálók elöljáróinak
nyitotta meg hosszabb, tárgyilagos beszámolóban ismer-

A hiszegecsél is úgy vagyunk, mint a özön-
nyel, azokat szeretjük, ha a falukba meg hiszik.

A pénz az anyagi zavar érzésé, a jellem az erköl-
csi lényeg becsét képezi.

A anyagi helyzetnek kedvező átalakulása sok-
ban hasonlít a helyre, mely helyre kikélt —
pillangóvá lesz.

A kritikai érzék finomsága olyan, mint a delejt,
hogy azokat mozgat meg, mikor ellentétes áramok
érintik.

Az önérték az erkölcsi árnylat finomságának a
mértéke.

A törvény az alkotmány jogrendnek a bús-
tya; a ki ennek falait támadja meg — a szonokba
esik.

Az alkotmány jogoknak legnagyobb biztosíté-
ka: a törvények tisztasága; a törvények tisztasága
megis leggyakrabban alkotmányellenes ténykedés
által sérül meg.

Ne keresz szon vedőseiben oly vigasztalást, mely
lyel másoknak okozhat fájdalmat.

Legtöbb esetben nem azért hajlik meg bíz-
onyos emberi nagyságok előtt, miután irányukban ig-
aznak alkutálók alkutalása.

zón alkutálók alkutalása, hanem inkább csak
azon önértékesség, melyre a nagy öregek törpe
bejártai előtt tanácsos megköszöni.

A publicisztikák úgy vagyunk, mint a sakálók

a szivat országjainál, melyek észrevesszük, hogy
halgattak, rogtan kezdjük az ordítást.

A nemzeti törekvésnek egy alkotmányos államban
hasonlók a repkények, mely rendszeren attól a törz-
sől zárja el a napengarokat, melynek növényből a
saját életét táplálja.

A küszöb növényzetét épp azért nem lehet fej-
szoncsapásokkal eltávolítani, mert ez által a törzset
érintjük meg.

Mai hírlapírókunkunk anyira óvatos, hogy egy
krápczara meg a családi élet legrejtettebb szon-
tájába is beforog.

Szonciál-politikai érdeklődésük az egyik legfo-
tosabb tényezője a közéleti ügyek. Közéleti viszonya
megis a lehető legfontosabb. A nép nem hisz neki,
mert az urakkal láza zamborolati. Azonak nem
biznak benne, mert a néppel látki összeforog. A
saját pedig rendszerint csak „szoncsapó jog-
zók” számára tartva általánosan rovatot, a publi-
kum egészen szabad önkénykedési jogát gyar-
korol feltevék.

TÁRCSA.

Forgácsok.*

(A „Székely-Udvárhely” eredeti tárcája)

Hargitai Béla.

Meznyörgést egy bádogpárral is lehet csinálni.

A zene mellett nem mindig az mulat, aki a özi-
gányt fizeti.

Irodalmunkban a frívól irány annyira elterjed-
sodott, hogy mindenki már a könyv is — hirté-
k nékel jelennek meg.

A jó könyvek-ről mároly sok rossz hasonlatot
írunk, hogy ezeknek gyűjtésénél több össze lehetne
végre egy „kevesebb jó” könyvet is állítani.

A teoske faszekete ez ideig még mindig em-
berek verték le.

Minden ember meg van a maga ellentétes eleme,
mely nála hatalmasabb.

A neveléselenség az embereknek nem általános
tulajdonság, — a gyöngöség sem.

* Személyesnek szerzőknek „Forgácsok” című saját ál-
landosnak megjelöl.

